

«کتاب مقتل امام حسین (ع) براساس منابع کهن» در ۱۰ پرده، رخداده‌ها و وقایع حرکت عظیم عاشورا را براساس منابع و متون کهن و استوار روایت می‌کند. این کتاب، در دو فصل تنظیم شده و هر فصل آن شامل پنج بخش است. فصل اول با عنوان «حرکت تا شهادت» مجموعه حوادثی را دربر می‌گیرد که با مرگ معاویه در نیمه رجب سال ۶۰ هجری آغاز و به شهادت امام حسین (ع) ختم شده است. در این بخش به مسائلی پرداخته می‌شود که

تورقی

بر یک مقتل معتبر

جایگاه و اثرگذاری شیعه در گرایشات فکری امروز جهان را در گفت‌وگو با

سیداحمد صالحی خوانساری، مداح اهل بیت (ع) مرور کرده‌ایم

عاشورا و غدیر ۲بال

جریان سازی شیعه

السلام علیک یا اباعبدا... این روزها پس از هماهنگی‌ها وقتی آغاز به گفت‌وگو می‌کنیم پاسخ دهنده با فرازی در درود بر امام حسین(ع) و یارانش و ستایش ایشان سخنش را می‌آغازد. غیرممکن است جز این باشد. این روزها و شب‌ها به‌راستی شوری شگفت در جان‌ها و دل‌هاست. با یکی دیگر از مداحان دیرین و خدمتگزاران دستگاه آسمانی آقا سیدالشهدا(ع) سیداحمد صالحی خوانساری به همدلی و همزبانی در زیر سایه سرخ پرچم محرم پرداختیم.

علی منظهری گروه فرهنگ و هنر

[۱] پرهیز از خرافه‌گرایی و بیان مطالب و سخنانی که پشتوانه خرده‌مندان‌ه یا سند روایی و تاریخی ندارد بسیار مهم است.
ضرورت ارائه حدیث و روایات درست که مطابق با قرآن باشد به‌ویژه که مداحان با دستاویز «زبان حال» هر سخن و برداشت سست و عوامانه‌ای را به‌سرمادمان و برگزیدگان هستی یعنی خاندان پیامبر(ص) نسبت ندهند؛ از سوی دیگر بی‌س که این مجالس مهم و تأثیرگذارند از دیرباز هدف نفوذ اجنبی و جهود انگلیسی

برای دست اندازی، کژنامی، تحریف و وارونه‌سازی معنا و محتوا بوده است؛ سخنانمان را از این موضوع آغاز کنیم؟
مسأله عاشورای سیدالشهدا(ع) و نهضت حسینی و عاشوریان به قدری در عالم جا بازکرده و طرفداران فراوانش روزافزون می‌شوند لذا معاندان و دشمنان و مخالفان می‌کوشند از هر دری برای تضعیف این عظمت وارد بشینود، لذا برخی از مداحان جوان حتی سن و سال دار در اشعار و مقتل‌ها و روایات، چندان دقت نظر به خرج نمی‌دهند. مقتل خوانی باید از متن‌های منقح و مقابله و نقد شده و قوی، همچنین از اشعار استخوان دار بهره بگیرند. از سوی دیگر دقت کنید که ما چیزی به آن صورت به نام «زبان حال» نداریم. درست است که مسائلی در این باره هست و حضرت آقا حفظه... (مقام عظمای ولایت) در این باره سفارش فرمودند که اگر می‌خواهید جمله‌ای هم به‌عنوان زبان حال بگویید، دست‌کم باید معقول باشد.

برخی از این زبان حال‌های بیان شده بیشتر به قصه شبیه است. قصه‌ای که چندان پزو و پایه‌ای هم ندارد. بنده صدردصد مخالف نیستم اگر براساس روایات

متقن به بیان زبان حال پرداخته شود اما اصولا با زبان حال چندان موافق نیستم مگر این‌که از مقتل و روایت درست و متقن برآمده باشد، آن هم در قالب شعری که با نغمات و وزن مناسب سروده شده باشد و با مقام یا آهنگی برانده و در شأن مجلس اباعبدا... (ع) بخواند. نه با آهنگ موسیقایی و روی ترانه‌های آن چنانی اما برخی به زبان حال به بیان گزاره‌ها و جملاتی می‌پردازند که شنونده و مخاطب را می‌آزارد و رنجیده‌خاطر می‌کند زیرا شنونده یقین می‌کند که در شأن نه سیدالشهدا(ع) که مانمی توانیم به شأن و شئونات ایشان حتی نزدیک بشویم) بلکه در شأن یک مداح اهل بیت نیست که چنان گفتاری بر زبان بیاورد.

مجالس اهل بیت به‌ویژه محرم و صفر بسیار در فرهنگ ما پویا و سرزنده و تأثیرگذار است و در زندگی ما جریان دارد به همین خاطر بسیاری از همین طریق هدایت و مستبصر شده به روشنی رسیده‌اند، از این‌روست که همیشه اجنبی، بهایی، انگلیسی... سعی کردند که با تحریف و دروغ‌پردازی به مسخ حقایق، اهداف و آرمان‌های راستین کریلا پردازند و از محرم و صفر فقط یک پوست‌واره آیینی باقی بگذارند بدون روح سلحشوری ایمانی، انسان‌سازی، آزادی و...

با قیام امام حسین(ع) ارتباط دارد. البته این فصل شامل مقتل مسلم بن عقیل و هانی بن عروه و دیگر شهدای نهضت امام حسین(ع) در بصره، کوفه و به‌خصوص کربلا نیز هست. فصل دوم کتاب با نام «پس از شهادت»، مسائل پس از شهادت امام حسین(ع) را دربر می‌گیرد که آن نیز در پنج پرده تنظیم شده و گوشه‌هایی از سببیت دشمنان در رفتار با بازماندگان اهل بیت(ع) تا حرکت اسرا را نشان داده است. بخش پایانی کتاب

به پرده‌برداری از چند تحریف عاشورایی با نام مدخلی بر تحریفات عاشورایی اختصاص یافته تا نشان دهد که چگونه دشمنان وقتی نتوانند اصل یک نهضت عظیم و انسان‌ساز و جامعه‌پرداز را از بین ببرند، به تخریب محتوایی آن می‌پردازند. کتاب «مقتل امام حسین(ع) براساس منابع کهن»، توسط مرضیه محمدزاده نوشته شده و در انتشارات امیرکبیر به چاپ رسیده و در زمره معتبرترین مقتل‌های موجود است.

نفوذی و بیگانه
خواهد دستگاه سیدالشهدا(ع) را تضعیف کنند، اما امروزه متأسفانه برخی از خود‌مداحان در این‌باره تضعیف‌کننده شده‌ایم؛ با شعر ضعیف، کلمات نسنجیده، مقتل‌گویی غیرمستند و نارسا و برداشت نادرست از وقایع و قمتان عاشورا و... آیا ما مداح چه کسانی هستیم و برای چه کسانی نوکری و ستایشگری می‌کنیم؟

ما مداحان کسانی هستیم که خلقت و عوالم را خداوند به‌خاطر آنها آفریده است. با این‌که سرآمدان و بهترین‌های عالم، ممدوحین ما هستند که در دنیا نظیر ندارند، اما متأسفانه ما اگر نگویم بدترین مداحان اما برخی ضعیف‌ترین آنها هستند.
بابرخی که صحبت‌کردیم ادعا داشتند مخاطبان و یانمیری‌هایشان در آن اندازه هستند و کتش بایسته را ندارند. البته پاسخ‌شان داده شد که تقصیر شماست. خودتان مستمعان را این اندازه کم‌ظرف و کم‌بهره بار آورده‌اید. اشکال از کم‌بهره‌بودن خودتان است.

[۲] از ضرورت هوشیاری بگویید، هماهنگ با دغدغه‌های رهبر معظم انقلاب در راستای تقریب و رفع تفرقه‌افتگی. زیرا برخی در این ایام وفق نظر اجانب بیگانه‌پرست، آشکارا به بزرگان‌ها جماعت می‌تازند و راه را برای توهین آنها و وهن مجالس عزّا و بزرگان ما باز می‌کنند درحالی‌که از ویژگی‌های این مجالس تالیف قلوب است که باعث استبصار و هدایت خیلی‌ها شده و هرگز محل تفرقه و نزاع نبوده.

مهم‌ترین مدرک تاریخی‌اش ایجاد اتحاد و همگرایی مسلمانان از هندوچین و شبه قاره تا دل آسیا و آفریقا (بویژه میان مردمان ایران فرهنگی یعنی ۶۳کشور حوزه نوروز) است چگونه برای همگرایی و اتحاد نوین این مردمان، فراتر از مرز سیاسی، در راستای سخن رهبر معظم انقلاب درباره برپایی تمدنی ایرانی اسلامی می‌توان از مجالس سنجیده عزاداری بهره برد همانند دوران گذشته تاریخی مشترک‌مان؟ از احیای ایران فرهنگی در این راستا یا تاکید بر جذب جوان‌ها و راه‌های تالیف قلوب‌شان زیر سایه مجالس اباعبدا...

سخن بگویید؟

ببینید این احیای روابط و گسترش تعامل‌های فرهنگی فقط دست بنده و حضرت عالی نیست. این را باید نظام مسئولان مربوط چنین وفاقی را ایجاد کنند، آن‌هم اندیشیده‌شده و یا برنامه. سپس در همان راستای‌گزینش مداحان درخور و امتحان پس داده؛ مداحانی که چهل پنجاه‌سال در مجالس معتبر خد متگازند و البته اعتبار به شمار مجلسیان نیست و پرجمعیّت یک مجلس دلیل بر موفقیت یا کارآمدی مداح نمی‌شود. سخن‌ما از مداحان فاضل در کار خودشان است یعنی از شناخت اشعار، اسناد مقاتل و روایات و متن‌های معتبر و...

برش

فلسفه رایت الا جمیلا

برخی تحریف‌هایقول استاد صحتی سردرودی «معنایی»‌اند یعنی فرموده اهل بیت(ع) را کاملاً دگرگون معنا می‌کنند و معنایی که برعکس است به سخن معصوم نسبت می‌دهند و برداشت غلطی را رواج می‌دهند مثل ما رایت الا جمیلا در حالی‌که فجایع عاشورا اوج سببیت و پلیدی و پستی دشمنان اهل بیت(ع) بود و زیبایی نداشت. اینجا کلمه «از خدا، من...» حذف شده و جمله تغییر ماهیت داده که درشتی این است: من از خدا جز زیبایی ندیدم! فلسفه این موضوع بسیار دامنه‌دار است اجازه بفرمایید چکیده‌ای اشاره‌و اعرض کنم. روزی که آقا امام حسین (ع) آغاز هجرت کردند بسیاری به پند و نصیحت! ایشان پرداختند که خود شما می‌روید چرا زن و بچه و دختر و نوزاد را زانو را خودتان می‌برید؟ همه‌گونه انسان، یعنی عاشورا برای همه‌است.

روز پنجم؛ از کودک ۸ ساله تا پیرترین شهید کربلا

شب پنجم محرم متعلق است به حضرت عبدا... بن حسن کودک هشت‌ساله امام حسن علیه‌السلام که در راه دین و ولایت عمو بزرگوارش ابا عبدا... (ع) به شهادت رسید. همچنین این شب را به حبیب بن مظاهر پیرترین شهید کربلا و یکی از شجاع‌ترین شخصیت‌های اسلام نسبت می‌دهند. بر همین اساس ذکر مصیبت‌هایی را ب نوای محمود کریمی، مهدی رسولی، جواد مقدم و سجاد محمدی گردآوری کرده‌ایم که می‌توانید بشنوید.

کودک را سکن کنید

خمیه

T E N T

چهارشنبه ۲۰ تیر ۱۴۰۳
شماره ۶۸۰۹

عکس و مکتب

قیام کنید، حتی اگر تنهایید

«کار امام حسین(ع) در کربلا قابل تشبیه و مقایسه است با کار جد مطهرش حضرت محمدبن عبدا... (ص) در بعثت. همان‌که آنجا پیغمبر یک‌تنه با دنیا مواجه شد، امام حسین(ع) هم در ماجرای کربلا یک‌تنه با دنیا مواجه

شد.» این سخنی است که رهبر معظم انقلاب اسلامی در روز ۲۴ آذر ۱۳۷۵ در تبیین حادثه کربلا، بیان کرده‌اند. توجه به بعدی از ابعاد حادثه کربلا که کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد، بعد ایستادگی در راه خدا حتی اگر به قیمت تنهایی و طرد باشد. خداوند در آیه ۴۶ سوره سبأ خطاب به مؤمنان می‌گوید: بگو: شما را به یک چیز اندرز می‌دهم: دود و و یک یک برای خدا قیام کنید. اهمیت این‌که در برابر ستم و کفر باید قیام کرد و کم بودن تعداد و قلت نفر، نباید مؤمنان را دچار تردید کند که به وظیفه الهی خود عمل کنند. ویژگی مهم پیامبران الهی این بوده که آنها در زمانی که بی‌باور و تنها بوده‌اند، در برابر کفر، جور و شرک، ایستاده و ندای توحید را بلند کرده‌اند. به یاد بیاوریم که نوح(ع) در زمانی فریاد یکتاپرستی سر داد که حتی خانواده‌اش به او نپیوستند. ابراهیم(ع) در زمانی بت شکست که هیچ‌کس با او هم عقیده نبود و دشمنی بزرگ به نام نمرود، در برابر او قرار داشت. موسی(ع) در زمانی که رسالت خود را اعلام کرد، جز برادرش هامون یابوری نداشت و عیسی(ع) هم در میان قوم خویش تنها برانگیخته شد. به یاد داشته باشیم که پیامبر الهی حضرت یحیی(ع) وقتی فساد اخلاقی پادشاه قدرتمند زمانه خود را دید، از قدرت و شکوه دربار هیروдіس نترسید و فریاد زد که عملکرد او برخلاف دستور تورات است و من در برابر این امر قیام خواهم کرد و هر چه به او گفتند که سکوت کند و دست از قیام خود بکشد، او بلندتر فریاد زد و سرانجام نیز در همین راه به شهادت رسید.

وقتی پیامبر(ص) به رسالت رسید، در میان قوم خویش به‌راستی تنها بود. او گرچه حمایت همسر فداکارش خدیجه کبری(س) و عمو ی‌ران‌قدرش ابوطالب(ع) و فرزند نوجوانش علی(ع) را داشت اما در برابر سسل مهاجمی از نیروهای قدرتمند و ثروتمند، تنها و بی‌باور بود و این حمایت‌ها نمی‌توانست او را در برابر این نیروهای قدرتمند، حفاظت کند. شرایط اجتماعی و اقتصادی ی‌مکه به‌گونه‌ای بود که همه سرشناسان و ثروتمندان، پشتیبان نظام قبیله‌ای دوران جاهلیت بودند. مکه به‌واسطه استقرار ت‌های جاهلی در خانه‌خدا، به مرکز شرک تبدیل شده بود و رفت‌وآمد هزاران نفر به این شهر برای حجاج که از معنای واقعی خود خالی شده بود، رگ‌های اقتصادی شهر را پر خون کرده بود. مشرکان نمی‌خواستند کسی متعرض بتکده‌ها و سنت‌های پوسیده و خرافی‌شان شود و برای همین با هر صدایی که بویی از توحید داشت، به‌شدت برخورد می‌کردند. پیامبر(ص) در این وضعیت وقتی از طرف خدابه رسالت برگزیده شد، در بلندکردن صدای خود و دعوت مردم حتی یک لحظه هم درنگ نکرد. پیامبر(ص) می‌دانست که مشرکان حاضرند هر بلایی به سرش بیاورند، او را به شهادت برسانند، طرد کنند، شکنجه کنند، دوستان و همراهانش را بکشند و محاصره‌شان کنند اما هیچ چیز حتی یک ثانیه مانع از این نشد که در برابر کفر، صدای توحید را بلند نکند و به مردم نگوید که برای رستگاری باید به یکتایی خداوند، شهادت دهند. امام حسین(ع) هم در شرایطی شبیه به جدش قرار گرفته بود. همه به او می‌گفتند که بایزید بیعت کن و جان خود و خانواده‌ات را نجات بده. برخی دوستانش که او را به کوفه دعوت کرده بودند، او را در نیمه راه تنها گذاشتند و بسیاری عهدشان را شکستند و در برابر او تیغ کشیدند. او ماند و گوهی اندک، ولی الی باعث نشد که به فرمان خداگردن نهند که دودو و یک یک برای خدا قیام کنید!

سوگواره

نوا

کتاب‌هایی صوتی برای ماه محرم

برای ایام محرم گروه فرهنگی هنری سماوا بسته صوتی پیشنهادی خود را برای روزهای سوگواری امام حسین (ع) به مخاطبان ارائه کرد. نسخه صوتی کتاب «پس از بیست سال» با صدای داوود حیدری، رمانی تاریخی – مذهبی است که به نویسندگی سلمان کدیور در انتشارات شهرستان ادب منتشر شده است. کدیور در این کتاب به سراغ ریشه‌های انحراف در جریان‌های سیاسی صدر اسلام می‌رود. نسخه صوتی کتاب «پنجره‌های تشنه» با صدای عبدا... روا، نوشته مهدی قزلی از نشر سوره مهر است. این کتاب روایت سفرنامه و شرح خاطرات مهدی قزلی از همراهی با کاروان حمل ضریح ساخته‌شده برای حرم حضرت امام حسین (ع) از قم تا کربلا است. مجموعه پنج جلدی «یک‌آیه یک نمایش» از نشر مهرک، ویژه‌رده سنی کودک و نوجوان است که با صدای مهدی طهماسبی، علی عبدال یواصل، امیرزنده‌کلان و پیدرام شهرآبادی صوتی شده است. «میزان» از شهیدسید حسن حسینی، «آن‌ها زنده‌اند» از مجید ملامحمدی، «کارستان» از محمدرضا آزاد، «کلیددار کعبه» و «به خاطر موراید» به قلم سید حسین فدایی حسین، عناوین پنج جلد این مجموعه است. علاقه‌مندان می‌توانند نسخه صوتی این کتاب‌ها را از سکوهای اینترنتی طاقچه، فیدیبو و کتابراه تهیه کنند.

رویداد

سوگواره

«احلی من العسل»

سوگواره «احلی من العسل» برخلاف سال‌های گذشته، امسال در روز پنجم محرم و در بیش از ۴۰۰ منطقه کشور برگزار می‌شود. روز ششم محرم به نام حضرت قاسم (ع) نامگذاری شده است و هرساله سوگواره احلی من العسل با نقش آفرینی هیأت‌های مذهبی دانش آموزی در مراکز استان‌ها، مناطق و شهرستان‌ها برگزار می‌شود. این سوگواره به همت هیأت رزمندگان اسلام و وزارت آموزش پرورش برگزار می‌شود. امسال دوازدهمین سال برگزاری این سوگواره در بقاع متبرکه، مصلی‌ها و مساجد جامع است و پیش‌بینی می‌شود در بیش از ۴۰۰ منطقه این سوگواره برگزار شود. ششم محرم امسال مصادف با نخستین جمعه ماه محرم است که به علت برگزاری همایش شیرخوارگان و بنا به تصمیم ستاد برنامه‌ریزی سوگواره احلی من العسل، این سوگواره امسال پنجم محرم در سراسر کشور برگزار می‌شود. در تهران نیز این سوگواره، در حرم امام خمینی (ره) برگزار خواهد شد. سوگواره احلی من العسل براساس سوالی است که امام حسین (ع) از حضرت قاسم درباره شهادت می‌پرسد و این نوجوان کربلایی پاسخ می‌دهد «احلی من العسل» شیرین مثل عسل است.

